

Súd: Krajský súd Banská Bystrica  
Spisová značka: 3Tos/133/2016  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6916010689  
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 01. 2017  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Slavoj Sendecký  
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2017:6916010689.1

## Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Slavoj Sendeckého a sudcov JUDr. Alojza Palaja a JUDr. Jozefa Ryanta, v trestnej veci proti obvinenému X. X., pre zločin krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 3 písm. b), ods. 4 písm. b) Tr. zák. a iné, na neverejnom zasadnutí dňa 11. januára 2017, prejednal sťažnosť obvineného, proti uzneseniu Okresného súdu v Rimavskej Sobote zo dňa 22.12.2016 sp.zn. 3T/197/2016 a takto

### rozhodol:

Podľa § 80 ods. 1 písm. c) Tr. por. väzbu obvineného X. X. n e n a h r á d z a dohľadom  
probačného a mediačného úradníka.

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sťažnosť obvineného X. X. z a m i e t a.

### o d ô v o d n e n i e :

Uznesením Okresného súdu v Rimavskej Sobote zo dňa 22.12.2016 sp.zn. 3T/197/2016 súd rozhodol tak, že podľa § 238 ods. 3 Tr. por. s použitím § 72 ods. 1 písm. e) Tr. por. ponechal obvineného X. X., nar. XX.XX.XXXX v A., trvale bytom N., A. XXX, prechodne bytom N., Z. G. XXXX, okres R. V., bez pracovného pomeru, tohto času vo výkone väzby v Ústave na výkon väzby a v Ústave na výkon trestu odňatia slobody v Banskej Bystrici vo väzbe z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por. Súčasne podľa § 79 ods. 3 Tr. por. súd žiadosť obvineného X. X. o prepustenie z väzby na slobodu zamietol. Ďalej podľa § 80 ods. 1 písm. b) Tr. por. neprijal písomný sľub obvineného a nakoniec podľa § 80 ods. 1 písm. c) Tr. por. väzbu dohľadom probačného a mediačného úradníka a kontrolu technickými prostriedkami nad správaním obvineného nenahradil.

Proti prvostupňovému rozhodnutiu podal v zákonom stanovenej lehote prostredníctvom obhajcu sťažnosť obvinený X. X.. V písomných dôvodoch uviedol, že s rozhodnutím súdu prvého stupňa nesúhlasí, ďalej poukázal na znenie ust. § 76 ods. 1 Tr. por. a dodal, že obžaloba, ktorá bola na jeho osobu podaná zo strany okresného prokurátora, nedisponuje takými dôkazmi, ktoré by pri skutkoch uvedených v bodoch 2/ až 9/, 11/ a 12/ mohli viesť k jednoznačnému a k nepochybnému záveru, že ich spáchal. Namietal preto v tejto súvislosti aj právnu kvalifikáciu jeho konania. Za tejto dôkaznej situácie vyslovil názor, že nie je dôvod na ďalšie trvanie väzby a túto je možné nahradiť ponúknutým písomným sľubom v kombinácii s dohľadom probačného a mediačného úradníka, poprípade ďalšími obmedzeniami v zmysle ust. § 82 Tr. por.

Navrhol odvolaciemu súdu zrušiť napadnuté uznesenie a jeho prepustiť z väzby na slobodu.

Krajský súd v Banskej Bystrici v zmysle § 192 ods. 1 písm. a), písm. b) Tr. por. preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia. Týmto postupom zistil, že sťažnosť obvineného je prípustná a bola podaná oprávnenou osobou (§ 185 ods. 1, ods. 2, § 186 ods. 1 Tr. por.) a aj v zákonnej lehote (§ 187 ods. 1 Tr. por.).

Na základe vyššie uvedeného odvolací súd zistil, že sťažnosť obvineného X. X. nie je dôvodná.

Zo spisového materiálu vyplýva, že uznesením sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu v Rimavskej Sobote sp.zn. OTp/32/2016 zo dňa 18.08.2016, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 18.08.2016 bol obvinený X. X. vzatý do väzby z dôvodov § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por.

Okresný prokurátor v Rimavskej Sobote pod sp.zn. 1Pv 326/16/6609-43 dňa 13.12.2016 podal na obvineného X. X. obžalobu, a to pre pokračujúci zločin krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 3 písm. b), ods. 4 písm. b) Tr. zák., s poukazom na § 138 písm. e), j) Tr. zák. a prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Tr. zák. na tom skutkovom základe, ako je to uvedené v predmetnej obžalobe, pričom obvinenému dával za vinu, že protiprávneho konania sa mal dopustiť v dvanástich dielčích skutkoch v dobe od 05.07.2016 až do druhej polovici augusta 2016.

Obvinený do zápisnice o neverejnom zasadnutí na Okresnom súde v Rimavskej Sobote uviedol, že bol vzatý do väzby dňa 16.08.2016, lebo sa vo viacerých prípadoch vlámal do chat v katastri mesta N.. Ďalej dodal, že v októbri 2015 bol prepustený z výkonu trestu, kde si odpykal 18 mesiacov za krádeže vlámaním do chat. V júni 2016 odišiel od otca Q. X. z Z. chrbáta v N. a začal vykrádať chaty, pričom v nich prespával a jedol stravu, ktorú tam našiel. Poškodených nepoznal, škodu je ochotný uhradiť. Okrem toho poznamenal, že nikde nepracoval a nemal ani stabilný príjem.

Súd prvého stupňa odôvodnil rozhodnutie najmä tým, že u obvineného X. X. existujú dôvody väzby v zmysle § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por., nakoľko existuje dôvodná obava, že by v prípade prepustenia na slobodu pokračoval v páchaní majetkovej trestnej činnosti a týmto by si zabezpečoval prostriedky na živobytie. Okrem toho poukázal tiež na odpis registra trestov obvineného, z obsahu ktorého vyplýva, že bol deväťkrát súdne trestaný, naposledy rozsudkom Okresného súdu v Rimavskej Sobote sp.zn. 2T/145/2014 zo dňa 05.03.2015 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 5To/53/2015 zo dňa 26.05.2015, na základe čoho bol uznaný za vinného z prečinu krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a) Tr. zák. a iné a bol mu uložený trest odňatia slobody vo výmere 18 mesiacov nepodmienečne so zaradením pre výkon trestu do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Z výkonu trestu bol prepustený po jeho vykonaní dňa 08.10.2015.

Na základe týchto skutočností potom neprijal ani písomný sľub obvineného, ďalej väzbu nenahradil dohľadom probačného a mediačného úradníka a jeho žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu zamietol.

S týmto postupom prvostupňového súdu sa odvolací súd v plnej miere stotožnil.

Zákonné podmienky väzby a jej trvania u obvinenej osoby, ako aj spôsoby jej nahradenia upravuje Dohovor (čl. 5 ods. 1 písm. c), ods. 3), Ústava (čl. 17 ods. 5) a Trestný poriadok (§ 71, § 76, § 79, § 80 a § 81 Tr. por.).

Podľa čl. 5 ods. 1 Dohovoru, každý má právo na slobodu a osobnú bezpečnosť. Nikoho nemožno pozbaviť slobody okrem zákonného zatknutia alebo iného pozbavenia slobody osoby, za účelom predvedenia pred príslušný súdny orgán, pre dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu alebo ak sú oprávnené dôvody sa domnievať, že je potrebné zabrániť v páchaní trestného činu alebo v úteku po jeho spáchaní (písm. c).

Podľa čl. 5 ods. 3 Dohovoru, každý, kto je zatknutý alebo inak pozbavený slobody v súlade s ust. ods. 1 písm. c tohto článku, musí byť ihneď predvedený pred sudcu alebo inú osobu, splnomocnenú zákonom na výkon súdnej právomoci a má právo byť súdený v primeranej lehote alebo prepustený počas konania. Prepustenie sa môže podmieniť zárukou, že dotknutá osoba sa ustanoví na pojednávanie.

Podľa článku 17 ods. 5 Ústavy, do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

Podľa článku 154c ods. 1 Ústavy SR, medzinárodnej zmluvy o ľudských právach a základných slobodách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom pred nadobudnutím účinnosti tohto ústavného zákona, sú súčasťou jej právneho poriadku a majú prednosť pred zákonom, ak zabezpečujú väčší rozsah ústavných práv a slobôd.

Podľa § 71 ods. 1 Tr. por., obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený a z jeho konania alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že

- a) ujde alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu, najmä ak nemožno jeho totožnosť ihneď zistiť, ak nemá stále bydlisko alebo ak mu hrozí vysoký trest,
- b) bude pôsobiť na svedkov, znalcov, spoluobvinených alebo inak mariť objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie, alebo
- c) bude pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval alebo ktorým hrozil.

Podľa § 76 ods. 1 Tr. por., väzba v rámci základnej alebo predĺženej lehoty väzby v prípravnom konaní a väzba v konaní pred súdom môže trvať len nevyhnutný čas.

Podľa § 79 ods. 2 Tr. por., policajt, prokurátor, sudca pre prípravné konanie a súd sú povinní skúmať v každom období trestného stíhania, či dôvody väzby trvajú, alebo či sa zmenili. Sudca pre prípravné konanie tak koná iba pri rozhodovaní o návrhu prokurátora na predĺženie lehoty väzby alebo o zmene dôvodov väzby a pri rozhodovaní o žiadosti obvineného o prepustenie z väzby podľa odseku 3. Ak v prípravnom konaní prokurátor zistí, že dôvody väzby sa zmenili, podá návrh sudcovi pre prípravné konanie na rozhodnutie o zmene dôvodov väzby. Sudca pre prípravné konanie o takom návrhu rozhodne bez meškania. Ak súd vyhlásil oslobodzujúci rozsudok, predseda senátu bezodkladne vydá príkaz na prepustenie obvineného z väzby s uvedením dôvodu prepustenia a uvedie túto okolnosť v zápisnici; takto postupuje predseda senátu aj vtedy, ak v súdnom konaní uplynula lehota väzby podľa § 76 ods. 6.

Podľa § 79 ods. 3 Tr. por., obvinený má právo kedykoľvek žiadať o prepustenie na slobodu. Ak v prípravnom konaní prokurátor takej žiadosti nevyhoví, predloží ju bez meškania so svojím stanoviskom a s návrhom na rozhodnutie sudcovi pre prípravné konanie, o čom upovedomí obvineného a jeho obhajcu. O takej žiadosti sa musí bez meškania rozhodnúť. Ak sa žiadosť zamietla, môže ju obvinený, ak v nej neuvedie iné dôvody, opakovať až po uplynutí tridsiatich dní odo dňa, keď rozhodnutie o jeho predchádzajúcej žiadosti nadobudlo právoplatnosť.

Podľa § 80 ods. 1 Tr. por., ak je daný dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a) alebo c), môže súd a v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie ponechať obvineného na slobode alebo prepustiť ho na slobodu, ak

a) záujmové združenie občanov alebo dôveryhodná osoba ponúkne prevzatie záruky za ďalšie správanie obvineného a za to, že obvinený sa na vyzvanie dostaví k policajtovi, prokurátorovi alebo na súd a že vždy vopred oznámi policajtovi, prokurátorovi alebo súdu vzdialenie sa z miesta pobytu, a súd alebo v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie považuje záruku vzhľadom na osobu obvineného a na povahu prejednávaného prípadu za dostatočnú a prijme ju,

b) obvinený dá písomný sľub, že povedie riadny život, najmä že sa nedopustí trestnej činnosti a že splní povinnosti a dodrží obmedzenia, ktoré sa mu uložia, a súd alebo v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie považuje sľub vzhľadom na osobu obvineného a na povahu prejednávaného prípadu za dostatočný a prijme ho, alebo

c) s ohľadom na osobu obvineného a povahu prejednávaného prípadu možno účel väzby dosiahnuť dohľadom probačného a mediačného úradníka nad obvineným alebo odovzdaním dohľadu nad obvineným do iného členského štátu Európskej únie podľa osobitného predpisu.

Odvolací súd tak, ako súd prvostupňový dospel k záveru, že trestné stíhanie proti obvinenému Mariánovi X. pre dielčie skutky, pre ktoré mu bolo vznesené obvinenie a nakoniec aj podaná obžaloba boli spáchané, majú znaky jednak zločinu krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 3 písm. b), ods. 4 písm. b) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. e), j) Tr. zák., ako aj prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Tr. zák. a existuje aj dôvodné podozrenie, že týchto sa dopustil obvinený.

Možno sa preto v plnej miere stotožniť s názorom prvostupňového súdu, že v danom prípade existujú dôvody väzby u obvineného v zmysle § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por. najmä v tom smere, že u neho aj v tomto štádiu konania hrozí obava, že v prípade prepustenia z väzby na slobodu by mohol pokračovať v protispoločenskej činnosti. Tieto skutočnosti sú podporené nielen jeho kriminálnou minulosťou, ale aj ďalšími skutočnosťami, vyplývajúcimi z obsahu spisového materiálu.

Odvolací súd poznamenáva, že pri rozhodovaní o väzbe obvineného nie je možné vyhodnocovať jednotlivé dôkazy z hľadiska otázky viny, ale v tomto štádiu konania len z hľadiska existencie istého stupňa dôvodného podozrenia zo spáchania trestného činu a z tohto pohľadu je potrebné hodnotiť tieto skutočnosti aj v konaní pred súdom.

Konkrétne okolnosti, ktoré odôvodňujú existenciu väzby u obvineného teda spočívajú jednak v doposiaľ zistených skutočnostiach ohľadne jeho osoby, ako aj v charaktere, spôsobe a závažnosti trestnej činnosti, zo spáchania ktorej je podozrivý. Výklad pojmov konkrétna skutočnosť je vecou súdu, ktorý na základe skutkových okolností a dôkaznej situácie v konkrétnej trestnej veci posúdi, či vzatie obvineného do väzby je opatrením nevyhnutným na dosiahnutie účelu trestného konania a či tento účel nemožno dosiahnuť inak. Konkrétne skutočnosti, zakladajúce dôvod väzby v danej trestnej veci vychádzajú zo skutkových okolností, ktoré vzišli z dôkazov, z doposiaľ zdokumentovaných v spise.

Odvolací súd tak, ako súd prvého stupňa sa zaoberal aj možnosťou, či v danom prípade nie je možné väzbu obvineného nahradiť dohľadom probačného a mediačného úradníka. V tomto smere konal aj na základe nálezu Ústavného súdu SR II.ÚS 67/2013-41, z ktorého možno zistiť, že sudca pre prípravné konanie rozhodujúci o väzbe je oprávnený a vzhľadom na preferenciu osobnej slobody vyplývajúcu z čl. 5 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd a aj povinný skúmať, či účel väzby nemožno rovnako dobre dosiahnuť ponechaním alebo prepustením obvineného na slobode za súčasného dozoru probačného a mediačného úradníka, a to aj v prípade, ak taký návrh nebol výslovne uplatnený. Konal tak preto, lebo opačný výklad ust. § 80 ods. 1 písm. c) Tr. por. nemožno považovať za ústavne súladný. Nahradenie väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka totiž nie je vôbec viazaný na výslovný návrh, resp. prejav vôle zo strany či už obvineného alebo daného úradníka, nakoľko žiadne ustanovenie Trestného poriadku neustanovuje, že by bolo povinnosťou obvineného alebo inej osoby výslovne navrhnúť tento prostriedok nahradenia väzby.

Súd, ktorý posudzuje možnosti nahradenia väzby inštitútmi uvedenými v § 80 ods. 1 Tr. por., vždy musí zohľadniť to, či charakterové a osobné pomery podozrivej osoby zaručujú, že v prípade jej prepustenia uvedená osoba svojím konaním zaručí, že nahradenie väzby splní účel, ktorý je tým sledovaný.

Odvolací súd dodáva, že dohovor ani judikatúra súdu neukladajú povinnosť orgánov činných v trestnom konaní alebo súdu nahradiť väzbu obvineného, ale im poskytuje len takúto možnosť. V danom prípade s prihliadnutím na povahu a charakter trestnej činnosti, pre ktorú je obvinený trestne stíhaný a jeho kriminálnu minulosť, ani odvolací súd v tomto štádiu konania nepovažuje nahradenie väzby za dostatočný, pretože substitučný inštitút (nahradenie väzby sľubom, resp. dohľadom probačného a mediačného úradníka) neodstraňuje obavu, že v prípade prepustenia na slobodu by obvinený nemohol pokračovať v protispoločenskej činnosti, aby si tak zabezpečil prostriedky na živobytie. Ide o obvineného, ktorý je nezamestnaný a nemá žiadny príjem, z ktorého by mohol si výživu zabezpečiť.

Na základe vyššie uvedených skutočností potom odvolací súd vyhodnotil rozhodnutie prvostupňového súdu za správne a zákonné a nenahradil väzbu dohľadom probačného a mediačného úradníka a sťažnosť obvineného v zmysle § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. ako nedôvodnú zamietol.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.